

Kázání: 220. Je libo cedr nebo hořčici?

Kázání

Je libo cedr nebo hořčici?

1. čtení: Ezechiel 17, 22 – 24

22 Toto praví Panovník Hospodin: „Já vezmu ratolest z vrcholku vysokého cedru a zasadím ji, z vršku jeho koruny utrhnu snítku a zasadím na vysoko čnící hoře.

23 Zasadím ji na vyvýšené hoře izraelské a vyžene větve, ponese plody a stane se nádherným cedrem. Pod ním bude bydlet všechno ptactvo, všechno, co má křídla, bude bydlet ve stínu jeho větví.

24 Všechny stromy pole poznají, že já, Hospodin, jsem ponížil strom vysoký a povýšil strom nízký; nechal jsem uschnout strom zelený a dal vypučet stromu suchému. Já, Hospodin, jsem promluvil a také to učiním.“

2. čtení: Marek 4, 30 – 34

30 Také řekl: „K čemu přirovnáme Boží království nebo jakým podobenstvím je znázorníme?

31 Je jako hořčičné zrno: Když je zaseto do země, je menší než všechna semena na zemi;
32 ale když je zaseto, vzejde, přerůstá všechny byliny a vyhání tak velké větve, že ptáci mohou hnízdit v jejích stínu.“

33 V mnoha takových podobenstvích k nim mluvil, tak jak mohli rozumět.

34 Bez podobenství k nim nemluvil, ale v soukromí svým učedníkům všechno vykládal.

Sestry a bratři, možná znáte topinambur, lidově se mu říkávalo židovské brambory. V obchodě na ně nejspíš nenarazíte, protože se tahle zelenina špatně skladuje. Důvěrně ji ale znají myslivci, neboť topinambur rádi vysazují na lesních políčkách k přikrmení zvěře v zimním období. Je to vlastně druh slunečnice dorůstající i přes dva metry, akorát že to má obráceně – namísto velkého květu velké hlíznaté kořeny.

Topinambury ale vedle své užitečnosti mají jednu nectnost: když je jednou na zahradě nasázíte, těžko se jich pak zbavujete. Z každého kousku hlízy, který po sklizni v zemi zůstane, příští rok vyroste nová rostlina. Mráz jí nic neudělá, sucho přečká a přívál vody uvítá.

Když byly v Čechách před čtvrt stoletím povodně, sebrala voda nějakému farmáři políčko i se zasetými topinambury a ty se potom usadily na břehu Labe blízko Děčína. Dnes je to takřka neproniknutelný porost, v němž si k nelibosti rybářů a pracovníků povodí lebedí bobři a jiná zvířena.

Něco jako ta hořčice, o které dnes vypráví své podobenství Ježíš. Nevím jak dnes, ale v jeho době se v Galileji hojně vyskytovala, zejména kolem Galilejského jezera. Z později sepsaných, předtím ústních pravidel, se můžeme dozvědět, že dokonce platil zákaz vysazovat si hořčici doma na zahrádce. Snadno se šířila do okolí a zastiňovala jiné plodiny, ať už obilí nebo zeleninu.

Kdyby jen to! Během pár týdnů dokázala klidně vyrůst do výšky 3 m. V houští rostlin hořčice nacházeli úkryt ptáci, kteří se potom s oblibou živili semeny kulturních plodin vysetých na sousedních políčkách. No prostě nic o co by člověk stál.

Pole divoce rostoucí a kvetoucí hořčice na jaře.

A teď si vezměte, sestry a bratři, že právě tuhle obtížnou, dnes bychom řekli invazivní rostlinu, si Ježíš vybral, aby na ní ukázal, co je to Boží království.

Cožpak byl problém, vrtá nám hlavou, zvolit si pro přirovnání nějakou hezkou ušlechtilou kytku nebo třeba nějaký mohutný strom? Alespoň jako to udělal prorok Ezechiél, který o několik století dříve v babylonském zajetí vyhlíženou vládu spravedlnosti a pokoje přirovnal k nádhernému mohutnému

cedru.

Jó, cedr, to je jiná! To si člověk alespoň dokáže představit, jaká to bude sláva a velebnost. A všechny ostatní stromy celého světa poznají, že tenhle nádherný cedr vyrostl v Boží režii, že tohle království je prostě boží a je na furt.

A Ezechiél pokračuje: „Pod ním bude bydlet všechno ptactvo, všechno, co má křídla, bude bydlet ve stínu jeho větví.“ Prorok předvídá, že ve stínu onoho cedru najdou místo k životu všichni, co dosud vyděšeně poletovali sem a tam, pronásledováni bezprávím nebo cizími vojsky, usadí se a už je nikdo nevyruší.

Ezechiél, ten uměl básnit, všechna čest, ale Ježíš? Říká vlastně úplně to samé jako prorok, ale místo o statném cedru mluví, jen považte, o invazivní hořčici! Namísto všeho ptactva, co má křídla, zmiňuje vrabčáky, kteří si ze spleti větvíček hořčice udělali základnu pro plnění okolních políček. Co je tohle za punk?!

Sestry a bratři, není pochyb, že ti, kdo slyšeli Ježíšovo podobenství o hořčici, znali také přirovnání proroka Ezechiele o cedru. Tehdejší doba byla těhotná změnou a skoro každý čekal, že už to dlouho nebude trvat a praskne to. V kurzu byla nejrůznější proroctví, jako právě to Ezechiášovo. Představa národa jako mohutného cedru, který se tyčí nad ostatními stromy, a pod nímž vládne spravedlnost a pokoj, byla bezesporu podmanivá.

Naopak přirovnání k obtížné hořčici v Ježíšově podání muselo leckoho naštvat, nebo přinejmenším mu leckdo neporozuměl. Ježíš to dělal záměrně. Jeho podobenství často nehledí po srsti, jak máme my lidé rádi, ale proti srsti. Znervózňují, vyrušují ze zaběhlých způsobů uvažování o tom, kdo jsme a kdo jsou ti kolem nás, kladou nám nové otázky.

Však onehdy Ježíš svým učedníkům řekl na rovinu: „Vám je dáno znát tajemství Božího království; ale těm, kdo jsou venku, je to všechno hádankou, aby hleděli a hleděli, ale neviděli, poslouchali a poslouchali, ale nechápali...“

Netrvalo dlouho a ukázalo se, že dokonce ani sami učedníci ono tajemství Božího království v mnoha ohledech nepochopili. Mysleli si například, že nastane coby dup, rázem a v plné síle. Domnívali se, že nejlepší, co mohou pro tohle budoucí království udělat, je, že vypálí vesnice, kde o něm nechtěli slyšet. Měli za to, že na ně čekají významné ministerské posty, že budou konečně něco znamenat, že se stanou slavní a důležití.

Ani my dnešní lidé nejsme zas tak jiní. Ani my, stejně jako lidé tenkrát, často nechápeme, že nový věk spravedlnosti a pokoje nepadne z nebe, že násilí k němu rozhodně nevede, že se nejedná o výtah k moci, slávě a vlastní důležitosti.

Ten, kdo chce Boží království zažít, musí změnit dosavadní zažité postoje, musí se kolem sebe začít dívat jinýma očima, musí začít jinak naslouchat. Jedině tak může pochopit.

Právě tohle je důvod, proč Ježíš vypráví svá podobenství docela jinak, než bychom očekávali. Chce nás vyrušit v naší komfortní zóně, kde máme pocit, že už všechno důležité o sobě, o Bohu a o světě víme.

Co když je totiž všechno jinak? Co když církev nemá být žádným ušlechtilým, mohutným cedrem rozpínajícím blahosklonně své větve do všech koutů, ale něčím na způsob gerilové jednotky, která se objevuje tam, kde ji nikdo nečeká, a mění poměry na ruby?

Co když církev nemá mít ambice určovat chod společnosti a peskovat druhé, jak by často moc ráda,

ale poskytovat útočiště těm, kterých by se všichni nejraději zbavili?

Ostatně právě tak Ježíš jednal. Kde se octnul, měnily se poměry. První se stávali posledními a poslední prvními. Ti dříve docela na okraji se z ničeho nic stávali středem dění: postižení, posedlí, nemocní, odsuzovaní a zavržovaní. Ti dříve důstojní a zbožní byli odhalováni jako nedůstojní licoměrníci a bezbožní předstírači.

Sestry a bratři, podobenství o hořčičném zrně museli leckteří z Ježíšových posluchačů vnímat jako dobrý vtíp: srovnání jednoleté hořčice s dlouhověkým cedrem, to tu ještě nebylo! Někdo jiný mohl mít pocit, že tohle podobenství podřívá velkolepý obraz budoucnosti národa. Mnoho dalších, nejspíš většina, jej nepochopila, stejně jako učedníci.

Někdy je to holt fuška, aby člověk pochopil – tohle podobenství jde totiž proti naší přirozenosti. Kdo by nechtěl být cedrem vzbuzujícím respekt a úctu! Jenže takhle to v Božím království, které Ježíš na této zemi odstartoval, nefunguje.

Nejde o to stát pořád na jednom místě a povzneseně shlížet na ostatní, jak to církve po věky měla ve zvyku. Ježíš nás má k tomu, abychom se stali gerilou, která v zájmu těch, kdo se jinak nemají kam schovat, dokáže pružně měnit svá stanoviště, své postoje a zvyky.

Svět se totiž neustále mění, zvláště v poslední době. Pokud bychom jako křesťané tupě setrvali na tom, jak to chodilo v minulosti, minuli bychom se našemu poslání.

Jaké že je to poslání? Převracet svět na ruby, měnit sobectví za obětavost, bezohlednost za ohleduplnost, nenávisť za smíření. A bylo by toho ještě mnohem víc, na to už ale nemáme čas. Podstatné a důležité je, abychom si na Boží království dělali čas průběžně celý týden, celý rok, celý život. Možností, jak převracet poměry k lepšímu, se dá nalézt nepočítaně.

PeČ

SPCH 16. 6. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté – Síť víry](#)